

Sygn. akt VIII U 1673/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Hanna Witkowska-Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Iwona Lawrenc

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2013 r. w Gdańsku

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 8 października 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje W. K. prawo do wcześniejszej emerytury poczynając od 12 listopada 2013r.

/na oryginale właściwy podpis/

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08.10.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G. odmówił W. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), tj. udowodnienie jedynie 13 lat i 10 miesięcy i 28 dni pracy w warunkach szczególnych w miejsce wymaganych 15 lat.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych okresu służby wojskowej w latach 1972-1974 odbytej w trakcie zatrudnienia w S. M. W. S. w G..

Od powyższej decyzji odwołał się wnioskodawca i wniósł o jej zmianę i zaliczenie zakwestionowanego przez ZUS okresu służby wojskowej do stażu pracy w szczególnych warunkach i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06.04.2006 r. sygn. akt III UK 5/06.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, a w uzasadnieniu powołał się na argumentację zawartą w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. K. , urodzony (...), w dniu 02.10.2013 r. złożył do ZUS wnioski o emeryturę (niesporne, ponadto wnioski – k. 1-2 plik III akt ubezpieczeniowych).

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił 30 lat, 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 13 lat, 10 miesięcy i 28 dni okresów pracy w warunkach szczególnych zamiast 15 lat. Nadto, ubezpieczony nie jest członkiem OFE, nie pozostaje w stosunku pracy, ukończył 60 lat, na dzień 01.01.1999 r. osiągnął wymagany okres składkowy i nieskładkowy-25 lat dla mężczyzn.

Z uwagi na powyższe, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach (vide: karta przebiegu zatrudnienia – k. 12 plik III akt ubez., decyzja odmowna – k. 13 plik III akt ubez., odwołanie – k. 2-3 akt sprawy).

W. K. był zatrudniony w S. M. W. S. w G. . w okresie od 01.09.1968 r. do 31.07.1987 r. na ostatnio zajmowanym stanowisku montera maszyn i urządzeń okrętowych. W okresach od 24.08.1971 r. do 27.10.1972 r. oraz od 08.11.1974 r. do 31.07. 1987 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach, które organ rentowy zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach.

W okresie od 28.10.1972 r. do 17.10.1974 r. odbył zasadniczą służbę wojskową , po której podjął pracę w szczególnych warunkach od dnia 08.11.1974 r. (vide: świadectwo pracy z dnia 03.10.2013 r.–k. 11 plik III akt ubez., świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dn. 03.10.2013 r. – k. 10 plik III akt ubez., książeczka wojskowa –k. 6-8 plik II akt ubez.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie pozostawał bezsporny w zakresie okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach .

Spór zaś koncentrował się wokół kwestii czy okres służby wojskowej podlega zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało natomiast, że wnioskodawca spełnia pozostałe kryteria prawa do świadczenia, tj. ukończył 60 lat, legitymuje się wymaganym okresem ogólnego stażu pracy, nie jest członkiem OFE oraz rozwiązał stosunek pracy z każdym pracodawcą.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

1. legitymują się okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
2. mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
3. nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku

emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym te okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i ugruntowanym orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Odnosząc się do meritum sprawy, tj.: okresu służby wojskowej odbywanej od 28.10.1972r. do 17.10.1974 r. w czasie zatrudnienia w S. M. W. w G. Sąd w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 25 lutego 2010 r. w sprawie II UK 219/09, zgodnie z którym okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia (vide LEX nr 590248).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w motywach swego rozstrzygnięcia zważył, iż w świetle art. 108 ust. 1 obowiązującej od 29 listopada 1967 r. ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.) - w brzmieniu pierwotnym, obowiązującym do 31 grudnia 1974 r., czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Wydane na podstawie, między innymi, art. 108 ust. 4 powyższej ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318 ze zm.) regulowało w sposób szczegółowy uprawnienia żołnierza, który w terminie 30 dni po zwolnieniu ze służby zgłosił powrót do zakładu pracy i w wyniku tego podjął w nim zatrudnienie. W myśl w § 5 ust. 1 tego rozporządzenia żołnierzowi wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. Z przepisów tych wynika, że - pod warunkiem w nich wskazanym - okres zasadniczej służby wojskowej jest okresem zatrudnienia na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do tej służby. Jeśli było to zatrudnienie wymienione w art. 11 ust. 2 pkt 1-6 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, to również okres służby wojskowej uważany był za takie samo zatrudnienie, a żołnierz był traktowany jak pracownik wykonujący pracę wymienioną w powołanym przepisie. Innymi słowy, żołnierz zasadniczej służby zawodowej był pracownikiem wykonującym zatrudnienie wymienione w tych

przepisach, jeśli zatrudnienie to wykonywał przed powołaniem do służby i do zatrudnienia tego powrócił po jej zakończeniu w określonym terminie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż ubezpieczony w okresie zatrudnienia w szczególnych warunkach w S. M. W. w G. został powołany do służby wojskowej. Służbę tę odbył w okresie od 28.10.1972 r. do 17.10.1974 r. , natomiast w dniu 08 .11.1974 r. zgłosił swój powrót do zakładu pracy. Nastąpiło to zatem przed upływem 30 dni po zwolnieniu go ze służby wojskowej. Z uwagi na powyższe, w opinii Sądu Apelacyjnego, okres służby wojskowej, tj. 1 rok 11 miesięcy i 20 dni, należy doliczyć wnioskodawcy do stażu szczególnego, co powoduje, że spełnia on przesłankę stażu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat.

W konkluzji z przytoczonych względów i argumentów Sąd Okręgowy, na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i cytowanych wyżej regulacji, w wyroku zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 12 listopada 2013 r. , tj.: od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego.

SSA w SO H. Witkowska - Zalewska